

สรุปผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖
โครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านทุ่งสมเด็จ
ตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

หน่วยงานร่วมบูรณาการ

๑. ศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดอุบลราชธานี กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารราบที่ ๖ ค่ายสรรพสิทธิประสงค์จังหวัดอุบลราชธานี
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลโดมประดิษฐ์ จ.อุบลราชธานี
๓. สำนักงานเกษตรอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี
๔. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี
๕. กศน. อำเภอน้ำยืน และ กศน.อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

๒. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์

- ๒.๑ ความเชื่อมโยง : ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม
- ๒.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนย่อยของแผนแม่บท แผนแม่บท ๑๕ พลังทางสังคม ประเด็นแผนย่อย ๔.๑.๑ การเสริมสร้างทุนทางสังคม
- ๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมายความว่า ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม
- ๒.๔ นโยบายหลักด้านที่ ๑. น้อมนำแนวทางพระราชดำริและ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๓. ที่มา/พระราชดำริ

สืบเนื่องมาจากพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีบริเวณชายแดนด้านที่ติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศกัมพูชาประชาธิปไตยในเขตอำเภอน้ำยืน เป็นพื้นที่ภูเขาสูงสลับซับซ้อนเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่มีความสมบูรณ์ พื้นที่ส่วนนี้มีความสำคัญในทางทหารเป็นอย่างยิ่ง หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดสามารถมีอิทธิพลเข้าควบคุมไว้ได้แล้ว จะได้เปรียบในยุทธศาสตร์เชิงรุกที่มีความสำคัญต่อการรักษาความมั่นคงตลอดเวลา จากความสำคัญของพื้นที่ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าในสถานการณ์ที่ประเทศไทยถูกแทรกซึมบ่อนทำลายจากลัทธิคอมมิวนิสต์ในอดีต พื้นที่ส่วนนี้กลายเป็นฐานที่มั่นกองกำลังติดอาวุธของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย อาศัยการสนับสนุนอุปถัมภ์และมีหลังอิงจากประเทศเพื่อนบ้าน ประชาชนชาวไทยที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนได้รับผลกระทบ ถูกรบกวน จับกุมกวาดต้อนลงไปอบรมลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เหตุการณ์จับกุมกวาดต้อนราษฎรบ้านแปดอุม ตำบลโดมประดิษฐ์ รวมทั้งเผาบ้านเรือนของราษฎรทั้งหมดบ้านประมาณ ๘๐ ครอบครัว เมื่อปลายปี ๒๕๒๐ เป็นต้น

ถึงแม้สถานการณ์การคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์จะคลี่คลาย ภายหลังปี ๒๕๒๔ แล้ว พื้นที่บริเวณนี้ยังคงถูกคุกคามเข้ายึดครองจากกองกำลังต่างชาตินานหลายปี เห็นได้ว่าได้มีการสู้รบกับกองกำลังต่างชาติที่ลี้ภัยเข้ามาเข้ายึดครองดินแดนไทยอย่างรุนแรงในช่วงปี ๒๕๒๗ - ๒๕๓๑ ผลการสู้รบ

ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการสูญเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่ สูญเสียทรัพย์สินของราษฎรไทย พื้นที่ที่มีความระส่ำระสาย ประชาชนเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่สามารถออกไปประกอบอาชีพทางไกลหมู่บ้านได้เป็นเวลาหลายปี จึงส่งผลกระทบซ้ำเติมทำให้เกิดปัญหาความอดอยากยากจน เป็นผลต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ผลกระทบจากการสู้รบดังกล่าว ทำให้ทราบถึงพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทานทำการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยพลาญเสือ บ้านโนนสูง อ่างเก็บน้ำห้วยจันทรา บ้านจันทรา ตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอสำโรง เพื่อจัดหาน้ำช่วยเหลือการเพาะปลูกของราษฎร เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ เป็นต้นมา การก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๓๒ พื้นที่อ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่งสามารถเก็บน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและเพื่อการชลประทานรวมทั้งสิ้น ๖๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ต่อมากรมชลประทานได้ทำการก่อสร้างระบบส่งน้ำคลองสายหลัก คลองสายซอย สามารถกระจายน้ำช่วยเหลือการเพาะปลูกของราษฎรตามลุ่มน้ำได้ผลแล้วระดับหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรที่บ้านคือ ตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ช่วยเหลือเรื่องอาชีพแก่ราษฎร เพื่อให้มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยไม่ต้องอพยพไปประกอบอาชีพต่างถิ่น เนื่องจากจังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศกัมพูชา ประชาธิปไตยมีความยาว ๓๘๐ กิโลเมตร พื้นที่ด้านที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งสองในส่วนติดต่อกันทางพื้นดิน ลักษณะภูมิประเทศบริเวณชายแดนเป็นพื้นที่ภูเขาที่มีความสลับซับซ้อน ยากแก่การเข้าถึง ลักษณะภูเขาเป็นดินปนหิน มีความลาดเอียงเข้ามาภายในประเทศ ลักษณะดินมีคุณภาพต่ำเป็นทรายค่อนข้างจัด บริเวณพื้นที่ราบเชิงเขามีการชะล้างพังทลายอยู่ในเกณฑ์สูง เป็นผลทำให้การเพาะปลูกของราษฎรได้ผลน้อย การลงทุนค่อนข้างสูง เป็นสาเหตุให้ประชาชนประกอบอาชีพไม่พอกิน คุณภาพชีวิตต่ำ จึงเกิดการหักล้างถางป่าบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำลำธารเสาะแสวงหาพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น

เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมด้วยพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (พระราชอิสริยยศในขณะนั้น) ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรและประทับทรงงานที่ศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงรับโครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดน อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี ไว้เป็นหนึ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้สนองพระราชดำริภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเป็นหน่วยงานหลักในการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมอาชีพ พัฒนาและขยายผลองค์ความรู้ทางด้านเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรในโครงการ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการพัฒนาเกษตรกรในโครงการให้สามารถใช้ชีวิตอยู่อย่างพอเพียง พอประมาณ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จึงจัดทำโครงการพระราชดำริขึ้น โดยได้จัดสรรพื้นที่ ส.ป.ก. เป็นแปลงของเกษตรกร ๑๗๓ แปลงและจัดสรรพื้นที่ให้หน่วยงานต่างๆ เข้าไปทำกิจกรรมเป็นลักษณะศูนย์สาธิตกิจกรรมให้เหมาะสม หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน ได้แก่ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.), กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ สถานีพัฒนาอาหารสัตว์โยธธร์ สำนักงาน

ปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี รับผิดชอบงานสถิติการเลี้ยงสัตว์และผลิตสัตว์ สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์
อุบลราชธานี กองกำลังสุรนารีและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ ส่วนแยก ๒ (กกล.สุรนารี)

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต พัฒนาการเกษตรและสิ่งแวดล้อม เน้นการสร้าง ความมั่นคงตามแนว
ชายแดนตามพระราชดำริ

๔.๒ เพื่อพัฒนาการขยายผลองค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนา

๔.๓ คัดเลือกเกษตรกรเป็นต้นแบบ เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษา ถ่ายทอดองค์ความรู้ แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ในการทำเกษตร

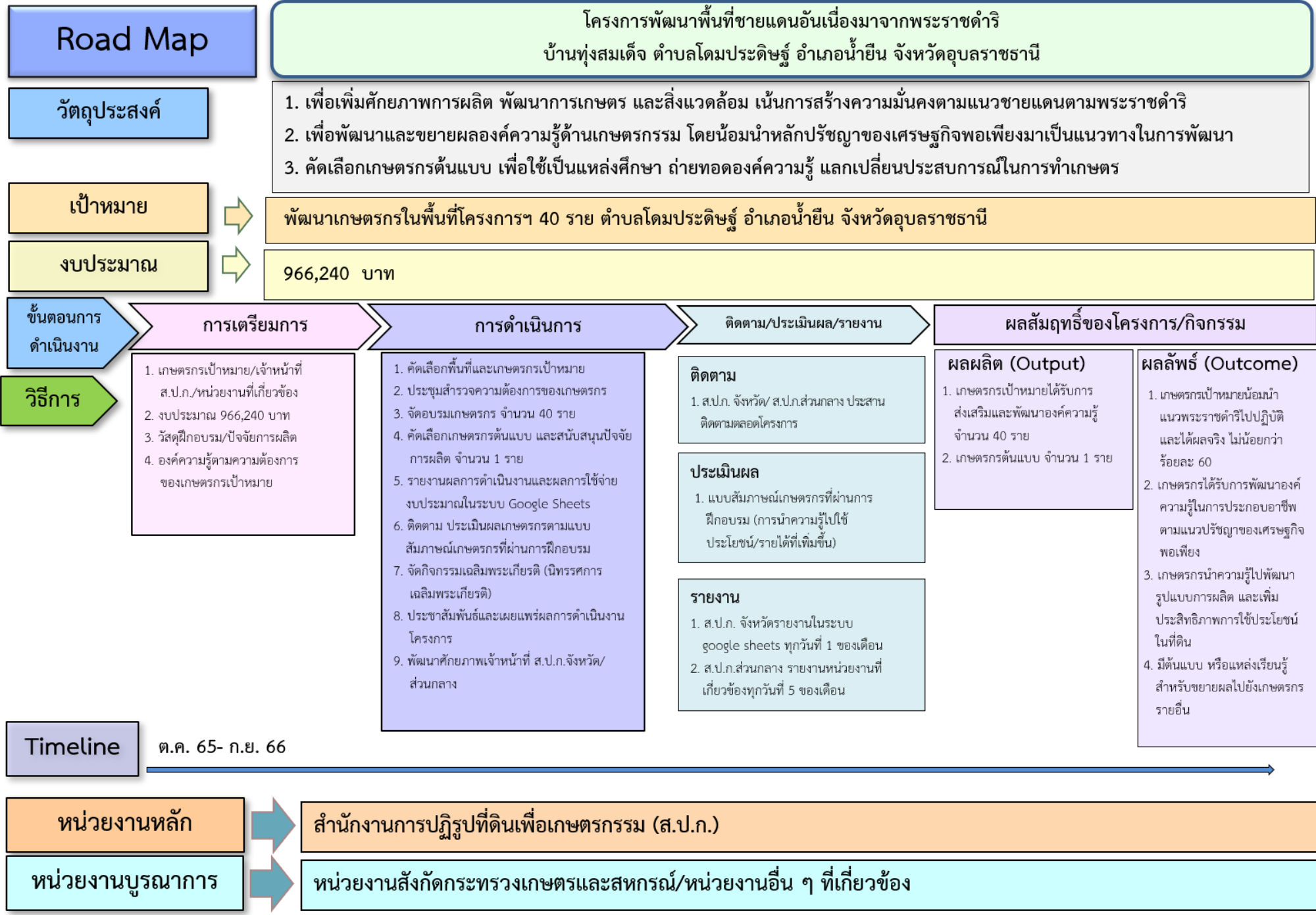
๕. พื้นที่/กลุ่มเป้าหมายการดำเนินการ

- โครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านทุ่งสมเด็จ ตำบลโดมประดิษฐ์
อำเภอเน่าเย็น จังหวัดอุบลราชธานี
- เกษตรกร/ทายาทเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๔๐ ราย

๖. แนวทางการดำเนินงาน

พัฒนาและส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร ตามขั้นตอน/วิธีการดำเนินงาน ดังนี้

- ๖.๑ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย
- ๖.๒ ประชุมสำรวจความต้องการของเกษตรกร
- ๖.๓ จัดอบรมเกษตรกร จำนวน ๔๐ ราย
- ๖.๔ คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑ ราย
- ๖.๕ รายงานผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนในระบบ Google Sheets
- ๖.๖ ติดตาม ประเมินผลเกษตรกรตามแบบสัมภาษณ์เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม
- ๖.๗ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ (นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ)
- ๖.๘ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการ
- ๖.๙ การพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่จังหวัด/ส.ป.ก.ส่วนกลาง
- ๖.๑๐ การติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินโครงการ

๗. ผลการดำเนินงานและงบประมาณ (ตั้งแต่เริ่มดำเนินงาน/ เท่าที่ค้นหาได้มากที่สุด)

ปีงบประมาณ	ผลการดำเนินงาน (ราย)		งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล	แผน	ผล
๒๕๕๗	๑๗๐	๒๔๐	๕๖๘,๒๐๐	๕๖๘,๒๐๐
๒๕๕๘	๑๗๐	๑๗๒	๘๐๙,๕๐๐	๘๘๑,๘๗๘
๒๕๕๙	๔๐๐	๔๐๐	๑,๕๙๗,๑๐๐	๑,๕๙๒,๕๑๔
๒๕๖๐	๒๘๐	๒๘๐	๑,๙๕๕,๕๐๐	๑,๙๕๕,๓๕๐
๒๕๖๑	๑๘๐	๑๘๐	๑,๗๓๑,๒๐๐	๑,๑๖๖,๖๐๐
๒๕๖๒	๑๖๐	๑๖๐	๑,๗๘๐,๙๐๐	๑,๗๘๐,๙๐๐
๒๕๖๓	๑๖๐	๑๙๕	๑,๕๘๖,๒๔๘	๑,๕๘๕,๗๔๘
๒๕๖๔	๑๐๐	๑๐๐	๑,๑๑๑,๙๐๐	๑,๑๑๑,๙๐๐
๒๕๖๕	๕๐	๕๐	๑,๒๗๓,๒๕๐	๑,๒๗๓,๒๕๐
๒๕๖๖	๔๐	๔๐	๙๖๖,๒๔๐	๙๖๖,๒๔๐
๒๕๖๗	๔๐		๖๓๔,๐๐๐	

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๖

กิจกรรมการฝึกอบรม จำนวน ๒ หลักสูตร ดังนี้

๑) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การเลี้ยงปลา การแปรรูป และการออกแบบบรรจุภัณฑ์
จำนวน ๒๐ ราย ระยะเวลา ๓ วัน

๒) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การทำเกษตรแบบผสมผสานบนหัวไร่ปลายนา จำนวน ๒๐ ราย ระยะเวลา ๑ วัน อบรมเกี่ยวกับการวางแผนและการจัดการแปลง การปลูกพืชบนหัวไร่ปลายนา การทำเกษตรผสมผสานให้เกิดความยั่งยืน

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับหลังเสร็จสิ้นการอบรม

- ๑) เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงปลา การแปรรูปปลา และการออกแบบบรรจุภัณฑ์จากปลา
- ๒) เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ด้านการทำเกษตรแบบผสมผสานบนหัวไร่ปลายนา
- ๓) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากทำกิจกรรมดังกล่าว

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ๒๕๖๖	ผลตัวชี้วัด
เชิงปริมาณ	เกษตรกรเป้าหมายได้รับการส่งเสริมตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน ๔๐ ราย	เกษตรกรเป้าหมายได้รับการส่งเสริมตามแนวทางพระราชดำริ จำนวน ๔๐ ราย
เชิงคุณภาพ	เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐	เกษตรกรเป้าหมายที่น้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติและได้ผลจริง ร้อยละ ๘๘
ผลสัมฤทธิ์	ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐๐ ของเกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐

๘. ผลสำเร็จ

- ด้านสังคม ทำให้เกษตรกรมีรายได้ในชุมชน ไม่จำเป็นต้องย้ายถิ่นฐานไปหางาน ทำให้ครอบครัวได้อยู่กันอย่างมีความสุข
- ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกษตรกรมีรายได้และลดรายจ่าย
- สิ่งแวดล้อม/ทรัพยากร ลดการใช้สารเคมี ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และสุขภาพของเกษตรกรดีขึ้น

๙. ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข /ข้อเสนอแนะ
๑. เกษตรกรผู้สูงอายุ	พัฒนาส่งเสริมให้ทายาท บุตรหลาน ผู้มีสิทธิจะได้รับ การจัดที่ดิน เข้าอบรมส่งเสริมอาชีพเพื่อนำไปปฏิบัติ ในแปลงที่ดิน
๒. ขาดน้ำใช้ในการเกษตรช่วงฤดูแล้ง	- ประสานโครงการชลประทานอุบลฯ เพื่อแก้ไข ปัญหา - จัดตั้งกลุ่มบริหารจัดการน้ำ เนื่องจากมีแหล่งน้ำ ต้นทุนในโครงการ
๓. เกษตรกรปลูกพืชเชิงเดี่ยวอย่างเดียวทำให้มี รายได้น้อย	ส่งเสริมให้ปลูกพืชผสมผสาน ปลูกพืชและทำ กิจกรรมหลากหลาย
๔. ขาดการรวมกลุ่มผลิตและด้านการตลาด	- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม - ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชตามที่ต้องการ - ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ จัดหาตลาดให้เกษตรกร

๑๐. ตัวอย่างความสำเร็จ

เกษตรกรตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ด้านเกษตรผสมผสาน

ชื่อ - สกุล นายคำลา ละเม็ก อายุ ๗๔ ปี

ที่อยู่ : เลขที่ ๑๓๙ หมู่ที่ ๑๗ บ้าน หุ้งสมเด็จ

ตำบล โดมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัด อุบลราชธานี

หมายเลขบัตรประชาชน ๓๓๔๐๙๐๐๒๒๕๕๕๘

โทรศัพท์ ๐๖๕ - ๐๓๐๙๔๕๓

ที่ดิน รวม ๑ แปลง เนื้อที่ ๑๐ ไร่ *เอกสารสิทธิ ๑๓๔/๒๕๔๘ เลขแปลง ๑๓๔/๒๕๔๘ ระวัง -

(*เอกสารสิทธิ หมายถึง ส.ป.ก.๔-๐๑ และสัญญาเช่า/เช่าซื้อ ส.ป.ก. เท่านั้น)

๑๐.๑ ความเป็นมาและแนวคิดการประกอบอาชีพ

เริ่มแรกตนเองทำเกษตรเชิงเดี่ยวในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังไว้เพื่อขายและปลูกข้าวไว้รับประทานในครัวเรือนปีละ ๑ ครั้ง มีข้าวเก็บไว้เพียงพอรับประทานตลอดทั้งปี หลังจากที่ได้ไปอบรมให้ความรู้การทำเกษตรผสมผสานจัดการพื้นที่ ๑ ไร่ ๑ แสน หลังจากนั้นตนเองเกิดแรงบันดาลใจอย่างยิ่งที่จะกลับมาปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรของตนเองในพื้นที่ ๑๐ ไร่ ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ด้วยการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ด้วยการปลูกไม้ผลเพิ่มเติม เช่น ลำไย สับปะรด กล้วย แก้วมังกร แตงโม เป็นต้น ปลูกพืชผักไว้รับประทานเอง เหลือจากนั้นก็นำไปขาย เช่น มะเขือ ใบยาสูบแบบแปรรูป (ต้นยาสูบ) เป็นต้น และเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงไก่บ้าน เลี้ยงปลา เป็นต้น นอกจากนี้ตนเองกับภรรยาใช้เวลาว่างจากการทำการเกษตรมาทำการจักสานไม้ไผ่ที่ได้จากธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง เช่น กระติบข้าวเหนียว หวด กระดัง ตะกร้า เป็นต้น

๑๐.๒ การเป็นเกษตรกรตัวอย่างและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ของตนเองหลังจากที่ปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรแบบผสมผสานเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้ตนเองลดการซื้อวัตถุดิบจากภายนอกได้ เนื่องจากในแปลงของตนเองมีวัตถุดิบอาหารหลายอย่างทั้ง ข้าว ปลา ผักสวนครัว ไม้ผล ซึ่งในอนาคตอยากจะปรับพื้นที่ให้สามารถเลี้ยงปลาได้มากขึ้น เพื่อจะสร้างรายได้ให้มากขึ้น

๑๐.๓ การสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐ/ภาคเอกชน/NGOs/อื่น ๆ

- ชื่อหน่วยงาน ส.ป.ก. การสนับสนุน ได้แก่ ท่อ PVC เมล็ดพันธุ์ผักสวนครัว (ถั่ว แตงกวา)
- ชื่อหน่วยงาน กรมประมง การสนับสนุน ได้แก่ พันธุ์ปลา (ปลานิล ตะเพียน ช่อน)

๑๐.๔ ผังแปลงเกษตรกรตัวอย่าง

๑๐.๕ ลักษณะกิจกรรมภายในแปลงเกษตรกรตัวอย่าง

๑) ด้านพืช (ปลูกพืชอะไร จำนวนเนื้อที่เท่าไร)

มันสำปะหลัง ประมาณ ๒ ไร่ , นาข้าว ประมาณ ๕ ไร่ , ลำไย ประมาณ ๑ ไร่ , สวนผสมผสาน ประมาณ ๑ ไร่ (มะเขือ กล้วย แก้วมังกร สับปะรด ต้นยาสูบ มันแกว มะม่วงหิมพานต์ มะพร้าว เงาะ ขนุน)

๒) ด้านปศุสัตว์ (เลี้ยงสัตว์อะไร จำนวนเท่าไร)

เลี้ยงไก่บ้าน ประมาณ ๓๐ ตัว

๓) ด้านประมง (เลี้ยงอะไร จำนวนเท่าไร)

เลี้ยงปลา ประมาณ ๑ ไร่

๔) ด้านการแปรรูป

แปรรูปไม้ไผ่ จักสานเป็น กระติบข้าวเหนียว ตะกร้า หวด กระดัง

๕) ด้านอื่น ๆ

เลี้ยงต่อหัวเสือ ๑ รัง

๑๐.๖ ภาพกิจกรรมภายในแปลงเกษตรกรตัวอย่าง (ไม่จำกัดจำนวน)

ที่อยู่อาศัย

ปลูกมันสำปะหลัง

ปลูกแก้วมังกร , มะพร้าว

ปลูกมะเขือ

ปลูกสับปะรด

ปลูกลำไย

ปลูกข้าว (ในภาพเก็บเกี่ยวแล้ว)

ปลูกมันแกว

ปลูกแตงโม

ปลูกเงาะ

ปลูกไผ่

สระน้ำเลี้ยงปลา

ปลูกมะม่วงหิมพานต์

เลี้ยงต่อหัวเสือ

จักสานไม้ไผ่

๑๐.๗ องค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดได้

- รายละเอียดองค์ความรู้เด่น เรื่อง การทำเกษตรแบบผสมผสาน

๑) วัสดุอุปกรณ์ -

๒) วิธีการทำ ปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นแบบผสมผสาน ปลุกผัก ไม้ผล พืชไร่ ปลุกข้าว เลี้ยงสัตว์

๓) วิธีการใช้ นำมาใช้ในพื้นที่ของตนเองให้เป็นแปลงแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

๔) ประโยชน์ มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายในแปลง ลดการซื้อวัตถุดิบจากภายนอก

๑๐.๘ วิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ลงมือปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จและสามารถบรรยายให้กับผู้อื่นฟังได้

๑๐.๙ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน พื้นที่ขาดแคลนน้ำทางการเกษตร มีใช้ไม่เพียงพอตลอดทั้งปี

๑๐.๑๐ ข้อเสนอแนะ/แนวทางการดำเนินงานต่อไปในอนาคต อยากทำเกษตรแบบผสมผสานต่อไป ปรับพื้นที่แปลงให้ดียิ่งขึ้นหากมีต้นทุน

๑๐.๑๑ คติ/แนวความคิดในการดำเนินชีวิต ต้องรู้จักการเรียนรู้และสังเกตแล้วนำมาลงมือทำจริง

๑๐.๑๒ บัญชีครัวเรือน (ในรอบ ๑ ปี/๒๕๖๕)

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
๑. รายรับ	
๑.๑ รายรับจากการประกอบอาชีพ	
๑.๑.๑ ภาคการเกษตร (เช่น พืช สัตว์ ประมง ฯลฯ)	๒๗,๑๐๐
๑) มันสำปะหลัง	๒๐,๐๐๐
๒) ลำไย	๕,๐๐๐
๓) ยาสูบ	๒๐๐
๔) มะเขือ	๑,๙๐๐
๑.๑.๒ นอกภาคการเกษตร (เช่น รับจ้าง ทอผ้าแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ)	๖,๐๐๐
๑) จักสานไม้ไผ่	๖,๐๐๐
๑.๒ รายรับอื่น ๆ (เช่น เงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่ง ลูกให้ เบี้ยเลี้ยงผู้สูงอายุ หวย ถั่วเตอรี ฯลฯ)	๖๕,๖๐๐
๑.๒.๑ เบี้ยผู้สูงอายุ	๑๕,๖๐๐
๑.๒.๒ ถั่วหวย	๕๐,๐๐๐
รวมรายรับ	๙๘,๗๐๐
๒. รายจ่าย (เป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน หรือต่อปี)	
๒.๑ รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ	
- ภาคการเกษตร (ปุ๋ย, ยาฆ่าแมลง)	๗,๕๐๐
- นอกภาคการเกษตร (น้ำมันรถจักรยานยนต์)	๓,๓๖๐
๒.๒ ค่าอาหาร	๑๘,๒๕๐
๒.๓ ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์	๔,๘๐๐
๒.๔ ค่ายา - สุขภาพอนามัย	-
๒.๕ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม	๒,๐๐๐
๒.๖ ที่อยู่อาศัย	-

๒.๗ ค่าใช้จ่ายเพื่อการพักผ่อน/งานสังคมต่าง ๆ	๑,๐๐๐
๒.๘ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การเรียนรู้ (.....) ตนเอง (.....) คนในครอบครัว	-
๒.๙ อื่น ๆ (ระบุ) ซื้อมวย	๔๘,๐๐๐
รวมรายจ่าย	๘๔,๘๑๐
รายได้สุทธิ ๑ - ๒	๑๓,๘๙๐
๓. หนี้สิน	-
ในระบบ (ธ.ก.ส., ส.ป.ก., สถาบันการเงินอื่นๆ)	-
นอกระบบ	-
๔. เงินออม	๒,๐๐๐

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดน บ้านทุ่งสมเด็จ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ปี พ.ศ. 2537

กองกำลังสุรนารี ขอรับการสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดหาพื้นที่จัดตั้งศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดน จ.อุบลราชธานี โดยจัดซื้อที่ดินเอกชนบริเวณบ้านค้อ ต.โดมประดิษฐ์ อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ 1,913 ไร่ และจัดให้เกษตรกรจำนวน 173 ราย

วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย พระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรและประทับทรงงานที่ศูนย์พัฒนาพื้นที่ชายแดนฯ

วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการ เป็นหนึ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต พัฒนาการเกษตรและสิ่งแวดล้อม เน้นการสร้างควมมั่นคงตามแนวชายแดนตามพระราชดำริ

เพื่อพัฒนาการขยายผลองค์ความรู้ด้านเกษตรกรรม โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็น แนวทางในการพัฒนา

คัดเลือกเกษตรกรเป็นต้นแบบ เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษา ถ่ายทอดองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำเกษตร

แนวทางการดำเนินงาน

- คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย
- ประชุมสำรวจความต้องการของเกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกร จำนวน 40 ราย
- คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบและสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน 1 ราย
- รายงานผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำเดือนในระบบ Google Sheets
- ติดตาม ประเมินผลเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม
- จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ
- ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการ
- พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่จังหวัด/ส.ป.ก.ส่วนกลาง
- การติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินโครงการ

ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการเลี้ยงปลา การแปรรูป และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 20 ราย
- ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการทำเกษตรแบบผสมผสานบนหัวไร่ปลายนา จำนวน 20 ราย

เกษตรกรตัวอย่าง

นายคำลา ละเม็ก

การทำเกษตรแบบผสมผสาน

เป้าหมายการดำเนินการ

ต.โดมประดิษฐ์
อ.น้ำยืน
จ.อุบลราชธานี

เกษตรกร
40 ราย

ผลสัมฤทธิ์

- ★ เกษตรกรเป้าหมายได้รับการส่งเสริมตามแนวพระราชดำริ จำนวน 40 ราย
- ★ ร้อยละ 88 เกษตรกรเป้าหมายน้อมนำแนวพระราชดำริ ไปปฏิบัติและได้ผลจริง
- ★ เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 45.02 คิดเป็นเงิน 26,065 บาท/ราย
- ★ ด้านสังคม ทำให้เกษตรกรมีรายได้ในชุมชน ไม่จำเป็นต้องย้ายถิ่นฐานไปหางาน ทำให้ครอบครัวได้อยู่กันอย่างมีความสุข
- ★ ด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกษตรกรมีรายได้และลดรายจ่าย
- ★ ด้านสิ่งแวดล้อม/ทรัพยากร ลดการใช้สารเคมี ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และสุขภาพของเกษตรกรดีขึ้น

ปัญหา/อุปสรรค

เกษตรกรสูงอายุ

ขาดน้ำในการทำเกษตรช่วงฤดูแล้ง

เกษตรกรปลูกพืชเชิงเดี่ยวทำให้มีรายได้น้อย

ขาดการรวมกลุ่มและการตลาด

ข้อเสนอแนะ

- พัฒนากายภาพ บุตรหลาน เข้ารับการอบรมส่งเสริมอาชีพ

- ปรับเปลี่ยนอาชีพที่ไม่ต้องใช้แรงงานมากแต่มีมูลค่าสินค้าสูง

- ประสานโครงการชลประทานอุบลฯ

- จัดตั้งกลุ่มบริหารจัดการน้ำ

ส่งเสริมให้ปลูกพืชผสมผสาน

- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม

- ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชตามที่ต้องการ

- ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อจัดหาตลาดให้เกษตรกร

